

[Formanden.]

forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Ægteskabssager m. v.),

forslag til lov om ændring af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m.,

forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Fri proces m. v.),

forslag til lov om ændring af lov om offentlig auktion ved auktionsledere,

forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tyverisikring, ansvarsforsikring, færdselsforseelser i udlandet m. v.),

forslag til lov om ændring af lov om hunde,

forslag til lov om ændring af lov om brandvæsenet i købstæderne og på landet,

forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. (Narkotikakriminalitet) og

forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. (Pornografiske billeder m. v.).

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i forskellige lovbestemmelser som følge af ændringerne i den kommunale styrelseslovgivning.*

Det fremsatte lovforslag har til hensigt at bringe en række bestemmelser i den gældende lovgivning i overensstemmelse med den nye kommunale styrelsesordning, der træder i kraft den 1. april 1970. Lovforslaget er altså en ren konsekvens af de ændringer i styrelsesordningen, der er gennemført ved lov af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse, jfr. lov af 3. juni 1967 om revision af landets kommunale inddeling.

Det er fundet rigtigst at samle disse mindre ændringer i ét lovforslag allerede på nuværende tidspunkt, men det bemærkes, at det videre arbejde med kommunalreformen og byrdefordelingen kan medføre, at nogle af de i lovforslaget nævnte refusionsordninger senere helt vil blive ophævet.

I øvrigt skal jeg henvisse til den redegørelse for kommunalreformen, som jeg har givet i min forelæggelsestale ved fremsættelsen den 16. oktober 1968 af forslag til lov om

ændring af lov om revision af den kommunale inddeling. Jeg skal navnlig gøre opmærksom på, at der på visse områder bliver tale om mere omfattende lovrevisioner, der kræver selvstændige lovforslag.

Justitsministeren (Thestrup): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om konkurs m. v. (Konkursordenen) og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om fortrinsret i tilfælde af konkurs m. v.*

Forslaget til ændring af konkursloven har til formål at gennemføre nye regler om konkursordenen, d. v. s. de regler, der fastlægger, i hvilken rækkefølge fordringer skal fyldestgøres i tilfælde af skyldnerens konkurs.

Den gældende ordning er karakteriseret ved, at en lang række krav har ret til dækning forud for skyldnerens almindelige kreditorer. De to hovedgrupper af krav, som har fortrinsret, er lønkravene og kravene på skatter og afgifter. For så vidt angår krav på told og en række forbrugsafgifter, har staten ved siden af fortrinsretten en egentlig separatistret, der indebærer, at staten har sikkerhed for disse krav i de told- og afgiftspligtige varer, som beror hos den afgiftspligtige.

De gældende regler har vist sig at have uheldige virkninger i 2 relationer. For det første bevirker de mange separatist- og fortrinsrettigheder, at der i et betydeligt antal boer ikke bliver nogen eller i hvert fald kun meget ringe dækning til skyldnerens almindelige kreditorer. Dernæst har det vist sig, at lønkravene uanset den fortrinsret, som er tillagt disse krav, ikke er tilstrækkeligt sikrede. Dette hænger bl. a. sammen med, at lønkravene skal konkurrere på lige fod med en lang række andre privilegerede krav, herunder navnlig krav på skatter og afgifter. I mange boer har de privilegerede krav et sådant omfang, at der ikke opnås fuld dækning for disse krav.

På denne baggrund har konkurslovsudvalget taget spørgsmålet om en ændring

[Justitsministeren.]

af reglerne om konkursordnen op til forlods behandling. Resultatet af udvalgets overvejelse er fremlagt i en delbetænkning, som blev afgivet i marts 1966.

Efter en gennemgang af samtlige separatist- og fortrinsrettigheder er udvalget kommet til det resultat, at der, bortset fra fortrinsretten for lønkrav, ikke længere er tilstrækkelig begrundelse for at opretholde disse rettigheder. Udvalget foreslår derfor, at separatist- og fortrinsretten for alle krav med undtagelse af lønkrav afskaffes. Dette forslag har et dobbelt sigte. Gennem afskaffelsen af den overvejende del af separatist- og fortrinsrettighederne forbedres de almindelige kreditorens muligheder for at opnå dækning. Ved at opretholde fortrinsretten for lønkrav samtidig med ophævelsen af privilegiet for de krav, som lønkravene hidtil har skullet konkurrere med, opnår man at give lønkravene en væsentlig bedre stilling, end det er tilfældet efter de gældende regler.

Samtidig foreslår udvalget, at privilegiet for lønkrav begrænses i visse henseender.

For så vidt angår forslaget om ophævelse af separatist- og fortrinsrettighederne, bygger det foreliggende lovforslag på det lovudkast, som er optaget i udvalgets betænkning. Det foreslås dog, at den fortrinsret for afgifter, som i henhold til en række afgiftslove er tillagt leverandører af afgiftspligtige varer i aftagerens bo, opretholdes. Begrundelsen for denne fortrinsret er, at de pågældende leverandører over for staten hæfter for afgifterne. Det er derfor rimeligt, at leverandørerne for afgiftsbeløbenes vedkommende opnår en vis beskyttelse mod at lide tab på grund af aftagerens insolvens. Udvalget har foreslået, at denne beskyttelse tilvejebringes gennem en ordning, hvorved staten refunderer leverandørerne de afgiftsbeløb, som de ikke kan få dækket hos aftagerne som følge af disses insolvens. En sådan refusionsordning rejser imidlertid en del problemer, som ikke har kunnet afklares. Man har derfor foreslået den gældende retstilstand med hensyn til leverandørprivilegiet opretholdt, dog med den ændring, at lønkrav fremtidig skal dækkes forud for disse krav.

Udvalgets forslag til ændring af de regler, som fastlægger, i hvilket omfang lønkravene

skal have fortrinsret, er blevet mødt med en del kritik fra de myndigheder og organisationer, som har haft udvalgets betænkning forelagt. Det er anført, at forslagene på adskillige punkter betyder en forringelse af den beskyttelse, som ydes lønkravene efter de gældende regler. Dette gælder navnlig forslaget om at begrænse lønprivilegiets tidsmæssige udstrækning fra 1 år til 3 måneder.

I lovforslaget har man i et betydeligt omfang imødekommet denne kritik. Den periode forud for konkursen, for hvilken der indrømmes fortrinsret, foreslås fastsat til 6 måneder. Med hensyn til de øvrige punkter, hvor man har fraveget udvalgets udkast, skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslagets § 33.

Med den udformning reglerne, om lønkravenes fortrinsret har fået i lovforslaget, betyder forslaget en væsentlig styrkelse af den sikring, som ydes disse krav i tilfælde af arbejdsgiverens konkurs.

En lang række af de gældende separatist- og fortrinsrettigheder er hjemlet i andre love end konkursloven. Ophævelsen af en væsentlig del af disse rettigheder og optagelsen af alle bestemmelser om konkursordnen i konkursloven nødvendiggør en række lovændringer. Disse ændringer er optaget i forslaget til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om fortrinsret i tilfælde af konkurs.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de 2 lovforslag til det høje tings villige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Ægteskabsager m. v.)* og *forslag til lov om ændring af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m. m.*

Justitsministeriets ægteskabsudvalg afgav i 1964 en betænkning om ægteskabsindgåelse og opløsning samt forældremyndighed og samkvemsret. Betænkningen indeholdt bl. a. et udkast til lov om ændring af retsplejelovens regler om behandling af ægteskabsager og om gennemtvungelse af bestemmelser om forældremyndighed og samkvemsret. Udvalgets udkast blev forelagt for retsplejerådet, der fremkom med et nyt lovudkast, som bl. a. indeholder en række yderligere ændringer i reglerne om